

Vedkomande endra søknad for nye kraftverk i Røldal-Suldal-vassdraga

Vi viser til den reviderte søknaden og fokuserer i all hovedsak på Røldal i Ullensvang kommune.

Røldal-Suldal Kraft Vestre vassdrag.

Endring i søknaden:

Novle 2 er teke ut av planen.

Valdalen får dermed ingen endring av tunnellar og teknisk installasjon.

Slukeevne og pumpekapasitet for Røldal 2 er auka i høve til første søknad.

Konklusjon:

Kunnskapsgrunnlaget er for svakt:

Søknaden manglar informasjon om korleis kraftverk, pumper og reguleringsmagasina er tenkt manøvrert.

Kunnskapsgrunnlaget er difor for svakt til å kunna få oversikt over omfanget av skadeverknad for Røldal.

Følgjane må avklarast:

Korleis er anlegget tenkt manøvrert, og kva vil det medføra av nivåendring pr. døgn i Røldalsvatnet og i Votnamagasinet?

Vinterstid vil tilførsel av store mengder vatn frå Votna og Valdalen til Røldalsvatnet gi auka risiko for frostrøyk.

Vil det bli lagt opp til stopp av kraftproduksjonen når det oppstår frostrøyk?

Kva nivå og nivåvariasjon vil det bli lagt opp til for manøvrering av Røldalsvatnet i sommarperioden 15. mai - 1. oktober?

Vi har tidlegare sendt fråsegn til vilkårsrevisjonen for Valdalen med omsyn til strengare manøvreringsreglement for fylling og tapping og restriksjon om å ikkje sleppa inn vatn frå tunnellsystemet ved islagd magasin.

Vil pumpekraftverket Røldal 2 medføra at det blir aktuelt med endra manøvrering av Valdalsmagasinet?

Røldalsvatnet, Elvedelta i Røldal og Votnamagasinet

Det framgår ikkje av søknaden at tilhøva vil bli betre for Votnamagasinet og Røldalsvatnet. Tilhøva for Votnamagasinet blir like dramatiske som i første søknad.

Nivåendringane i Votnamagasinet kan dermed bli inntil 4 meter i døgnet, og for Røldalsvatnet kan nivåendringane bli omlag 1 meter i døgnet.

Ved Røldalsvatnet er det tenkt å plassera ei stor steinfylling ved Lynghammar delvis på land og delvis i vatnet. Steindeponiet vil øydeleggja det fine elvedeltaet og føra til ureining av Røldalsvatnet med stadig utvasking av finstoff i mange tiår etter at anlegget er sett i drift. Drikkevasskjelda for Røldalsbygda hentar grunnvatn frå elvedeltaet nær ved det planlagde steindeponiet, dette meiner vi er både uheldig og risikabelt.

Omsyn til Villrein:

Det synest ikkje som at villreinen som ferdast i Røldal sine fjell har same verdi som villreinen i Suldal. Etter det vi kjenner til er det stort sett dei same dyra som vandrar i desse fjella.

Dersom Votnamagasinet skal få nivåendringar på mange meter i døgnet om vinteren vil magasinet få svært dårleg eller ingen is. Dette vil medføre stor fare både for villrein og menneske. Haukelivegen blir trekt inn i saka som eit stengsel for villreinen i dag, dette er på mange måtar eit vikarierende argument då faren ved pumping til islagd magasin er det største problemet og det som er nytt i saka. Villreinen kjenner til eksisterande tunnellar og kor det er greit å ta seg fram.

Reguleringsmagasina er for store:

RSK-anlegget vart bygd for å levera kraft heile året med stabil produksjon.

Ved ombygging av anlegget til effektverk der driftstida for kraftstasjonane blir meir enn halvert er det ikkje lenger nødvendig med så store reguleringsmagasin.

Dette burde koma Røldal tilgode ved reduksjon av nyttbar magasinkapasitet spesielt Røldalsvatnet og i Valdalen.

Viser til våre tidlegare høyringsinnspel til vilkårsrevisjonen og OU-søknaden

Manøvreringsreglement for RSK:

Vi registrerer at RSK DA har som intensjon også i framtida å drifta anlegga basert på det gamle manøvreringsreglementet frå 1962.

Dette er uakseptabelt av mange grunnar:

Dersom det skal bli gitt konsesjon for pumpekraftverk må det bli ein ny konsesjon som dermed må ta omsyn til nyare miljøkrav og internasjonale avtalar.

Anlegget må driftast på ein måte som gir mindre skade og problem for Røldalsbygda og naturen enn det vi har opplevd i perioden frå 1966 til 2026. Dette veit både Hydro og Lyse, likevel har dei ikkje eit einaste forslag for å betra miljøet i Røldalsvassdraget.

Etter det vi kjenner til er RSK-anlegget i alle år blitt manøvrert etter eit mellombels reglement frå 1962.

Rett nok oppdatert med ny dato etter kvart som det er blitt bygd fleire magasin og kraftverk. men utan endring for Røldal, Valdalen og Votna.

Røldalsvatnet - Fylle- og tappesesong:

Reglementet skil mellom fyllesesong og tappesesong. Fyllesesongen starter ved vårkulminasjonen.

Røldalsvatnet skal fyllast opp til kote 378 tidleg på sommaren ref. Rettsbok II side 39.

.....*“alt uregulert tilløp til Røldalsvatn i denne periode brukes til å fylle dette vatn opp til kote 378,00, Røldalsvatn må ikke tappes under denne kote før 1ste oktober.”*

det kun er vatn tilført gjennom Røldal kraftstasjon som kan nyttast i Suldal 1.

Praksisen med å tappa såkalt tilgodevatn frå Røldal som ikkje er blitt brukt i vintersesongen meiner vi er ulovleg!

Vi kjenner ikkje til at RSK er gitt løyve til å tappa noko ekstra frå Røldal etter vårkulminasjonen dvs når fyllesesongen har starta.

Vassdirektivet:

Vi er skuffa over at det i konsesjonssøknaden ikkje er vist omsyn til vassdirektivet.

Vi forstår at Statsforvaltaren i Rogaland er mest oppteken av den delen av RSK som ligg i Rogaland, men Statsforvaltaren er også pålagt ansvaret for heile vassdraget som opprinneleg leverte vatn til Suldalslågen. Biologisk mangfold i heile vassdraget er viktig. Det held ikkje å kun fokusera på storaure i Suldalsvatnet.

Med helsing for Røldal grunneigarlag

Olav S. Rabbe

Vedlegg: <https://www.samfunnogokonomi.no/2026/06/vi-kjempar-framleis-for-heimfall/>